

יבמות מא

עניין: ארוסה ביהודה

לבוש סי' תעא, ב

למעלה. מצה נמי לא, שהיא אסורה ו אפילו כל (ג) היום של ערב פסח, שכבר אמרו חז"ל [ירושלמי פסחים פ"י ה"א] האוכל מצה בערב פסח ז' כבועל ארוסתו בבית חמיו, כלומר דכמו שהבועל ארוסתו בעודה בבית חמיו לוקה עליה מכת מרדות מדרבנן על שמראה גודל תאותו, ושהוא להוט ושמוץ בזימה, ולא יוכל להתאפק עד שמכניסה לחופה שמברכין עליה ז' ברכות, כן הוא האוכל מצה בערב פסח מראה תאותו ורעבתנותו, שאינו יכול להתאפק להמתין עד הלילה שיברך ז' ברכות קודם שיאכל המצה, כגון ברכות יין, קידוש, (גר) ג' זמן, נטילת ידים, בורא פרי האדמה דירקות, וברכת המוציא, וברכת על אכילת מצה, לכן לוקין אותו עליו ג"כ מכת מרדות מדרבנן אם אוכל ביום קודם ברכו כל הברכות הללו, הילכך לא משכחת פת

גמ' כתובות ז

והלכתא *המזכה לעובר לא קנה: תנו רבנן מברכין * ברכת חתנים * בבית חתנים ר' יהודה אומר אף בבית האירוסין מברכין אותה אמר אב"י וביהודה שנו * מפני שמתייחד עמה תניא אידך מברכין ברכת חתנים בבית

אמו קנה: בבית חתנים. כשנכנסה לחופת נישואין: אף בבית האירוסין. כשמקדשה מזכין כל זרעת חתנים כדמפרש: אמר אב"י וביהודה שנו. [הא דר"י ציהודה שנו]: שמתייחד עמה. צארוסין כדי שיהא לבו גס זה דלקמן (דף ג') לפיכך מברכין זרעת חתנים מתחלה דתניא צמסכת כלה¹ כלה צלא זרעה אסורה לצעלה כנדה: ואמר לנו את הארוסות.

מהר"ל גבורות ה' פמ"ח
 והא דאמרינן כאן שאסור לאכול משעה ט' היינו שאסור לאכול מצה עשירה אבל מצה גמורה אסור מחצות, וכדאמרינן בירושלמי (פסחים פ"י ה"א) האוכל מצה בי"ד כאלו בועל ארוסתו בבית חמיו ע"כ. והטעם הוא מפני שמן חצות נאסר בחמץ ועדיין לא הגיע שעת מצות מצה עד הערב ודמיא לארוסה שנתארסה לאיש אחד ועדיין לא הגיע הזמן להיות מותרת לו עד שעת נשואין, לכך לא אמר היושב בסוכה בערב סוכות דהוה כבועל ארוסתו, דהתם שאני שהרי אין שם ארוסה דלא נאסר הבית מלישב שם, אבל בערב פסח דנאסר החמץ ולא הגיע הזמן למצה וזה הוה כבועל ארוסתו בבית חמיו, ואומר שם הבועל ארוסתו בבית חמיו מכין אותו מכות מרדות והאוכל מצה בערב פסח מכין אותו מכות מרדות:

חלקת מחוקק אבה"ע ריש סי' נה

סימן כ"ז [סעיף ב']: [ג] מברכין **שבע ברכות פן יתייחדו.** אע"ג דצטעף שאמר זה כמז שאין זרעת חתנים עושה נישואין, מ"מ ארוס ואלוהו השוהין יחד צצית הוה כחזר של שניהם ויחוד לידהו הוה נישואין, ומוותרת לו אחר הצרכה, וכך היו עושין ציהודה [כתובות ז' ע"ב], ואין איסור אלא חמן דער צצית אחר וצא אל ארוסתו צצית אציה. א"י, דיכול לצוא

